

filmad teisel wiisil lahti ei oleks saanud peastetud; nime-
tatud filmade selitaja tuli linade müümisest. Kuda ülemal
juba nimetamine, olid kühwatud linad wäga hästi sigine-
nud ja et minewal talwel linade hind kõrgel seisis, tõi
peremees ühel õhtul linnast tulles 150 rubla korraga koju,
Wareffe talus kaawanud linade eest. „Waata nüüd, eidele!“
— ütles Põllupap — se on Wareffe talu esimese aasta
raha hõlderulik; ei olnud kõik kopitad wette wisatud, kuda
sa ette kartsid. Kõik ise Else käest, palju wõid tema tänawu
suwel korjanud ja turule wiinud?“ Els ütles: „Wõi eest
saadut raha pidi ja minule kasu rahaks jääma, misga, kui
üksford ise majaperenaiseks peaksin saama, majapidamist
jalule aitan toimetada.“ „Noh,“ kostis isa — „ega ma
sinu oma käest tahtnud wõtta; mis korra kingitud, ei ole
enam minu, waid teise omadus. Ma soowisin aga, et sa
emale nimetaksid, kui palju wõid ja oled müünud?“ Els
ütles: „Kus leiksid on müüdud, ja paar leiksid enda tar-
wis järele jäetud.“ — Isa liitis naeratades: „sinust wõib
aega mööda tubli perenaine kaowada, kes kui majaluk mehe
wara koos hoiab ja ise omalt poolt weel peale muretsseb.“
Emal ei malkanud siin wastawaidlemine, kus mees ja tütar
üsnä filmanähtawal tema kartust uue koha ostmise pärast
wähendasiwad.

Üks teine asi, mis perewanematele palju enam südame
walu tegi, oli ülemal lühidelt tähendatud noorema poja
tulewa aastane naise wõtmise nõu. Ehk küll isal ega emal
midagi selle wastu tõrkumist ei olnud et poeg kosja läbaks
ja nooriku koju tooks, juhtus seal asja juures üks äraline
tül, mis wanemate meelt waasta seisis, sest et poeg oma
filmawaatust ühe — ilmalapse peale oli wisanud. Tü-
tarlapse enese ja tema wanemate peale ei wõinud pisemat
süüd ja laimust tõsta, aga nemad olid laia ilma elukad ja
ei mitte walitetud rahwa seast. Põllupap arwas, et tema
usuwennad niisugust kosmist tuleksid laimata, mis ta poega
paremine ei osanud jubatada. Ehk kas walitetud rahwa
keskil ümberlaudu tütarlastest puudus olla? Tema tuletas

pojale meele, kuida Abrami wanem sulane laugele maale
pidi minema Izaakile naist kosima, sest et tema Kanaani
maa tütardest kedagi omale minijaks ei tahtnud saada. Ja
siin näitas lugu palju hõlpsam, et noormees omast libel-
konnast igalt poolt piigast wõis leida, keda wanemad selle-
sama kalli piimoga kaawatades olid jootnud, kui tema oma
lapsi. Poeg arwas jälle, et see tükis tema südame soowi-
misel õigus olla sõna laks ehk rohlem wanemate ja nende
uswendade tahtmist waasta rääkida, sest et tema ei neile,
waid endale naist tahtis wõtta, kellega ta nii kaua elu pidi
ühendama, kunni Jumal surma läbi neid üksford tuleb la-
butama. Niisamati tuletas ta isale meele, kuida Else wä-
gise ei mindud mehele sundima, ehk küll kosilased wanemate
meelest armsad olnud, ja teiseks tema wanem wend, ehk küll
usuwenna wäimees ja usufeltis üleskaawanud naise abi-
kaas ommetegi abielus õnne ei leidnud. Riataat, kellest
jutu alustuses ühe tähtse maalimine, pööras igapäaw
rohlem karwast poolt wälja ja ei näitnud palju luskit õig-
lase mehe wiisi, kus minu ja sinu pärast wabeldamist
tõusis. Tema oli ühelt poolt ihnuis ja kiisk, et suure wa-
randuse juures kõhtu ei raatsinud täita, teiselt poolt kartsus
ta ülekõhtuse ohnusega isa enam warandust peale kosutada,
ega küsinud ial, kui palju filmawee pisaraid raha küllas,
mis ta waeste ja leskede käest kofko kraapis. Wäimees,
kes wanemate talus seesugust asja ial ei näinud, wõõrdus
keda euam äiaist, mida sügawamalt tema wanamehe tegust
tundma õpis, enam rooste märkisi tema küllas leidis, kui
ta oleks soowinud. Tema abikaasa, wanematega ühes nõus,
hoidis ennast enam nende kui mehe poole. Sest ep se tuli,
et Jürile ial poja õigust äisa majas ei antud, waid teda
enam odawa sulase wiisil peeti, kes kõhutäie ja riiete eest
pidi teenima! Kus äi, äm ja tütar tema alatised tagasun-
dijad oliwad. „Kui ma rahwa naeru ei kardaks“ — üteli-
nud Jüri noorema wenna waasta — „ma jätaaksin naise,
kus ta on, ja lähaksin oma teed, sest et pörgus halwemat
pidu ei wõi olla, kui mul praegu.“ —